

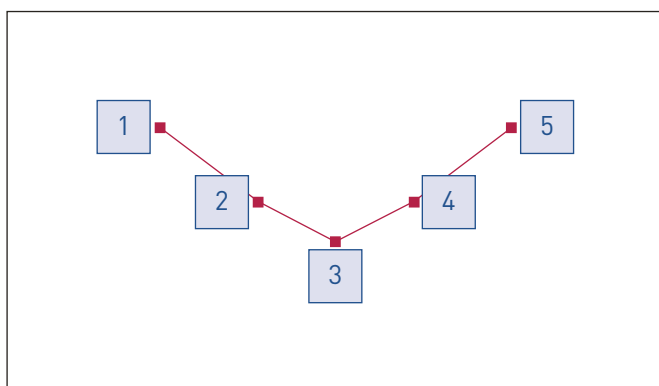
Joost Groeneveld

Motor

Tot de motoren van onze economie behoort het Midden- en Kleinbedrijf. Daarvan wordt weer een deel aangeduid als het familiebedrijf. Ik zal hier niet de officiële definitie gebruiken. Voor mij is het familiebedrijf een onderneming die al meer dan één generatie eigendom is van de familie en waarvoor de familie verantwoordelijkheid ervaart. Dat gaat vaak verder dan alleen een financiële belangstelling. Zodra die toch de boventoon gaat voeren, wordt het familiebedrijf als zodanig kwetsbaar.

Omdat daar veel meer over te zeggen en te bedenken valt, is het familiebedrijf een onderzoeksthema waarmee Berk Accountants zich in samenwerking met Nyenrode al jaren bezig houdt. Met ijzeren regelmaat wordt daarvan verslag gedaan op de jaarlijkse 'dag van het familiebedrijf'.

29 januari 2010 was het weer zover. Naar mijn schatting waren er ongeveer 500 deelnemers. Onderdeel van het programma was een inleiding door Roberto Flören (Nyenrode). Daarin hield hij al gauw zijn publiek een vraag voor, aan de hand van de bijgaande grafiek.

De vraag luidde: 'Op welk punt van de curve bevinden wij ons met onze economie?' We mochten handen opsteken. Niemand in het publiek vond dat we ons op punt 1 bevinden. Punt 2 trok een zeer behoorlijk aantal stemmen (ik schat 20%): het ergste moet nog komen, is daarvan voor mij de vertaling. Punt 3 kreeg ook heel wat aanhangers. Ik denk wel meer dan punt 2. Laten we zeggen 40%. Volgens mij met de gedachte dat het na al die ellende onderhand wel wat beter mag gaan. Punt 4 was ook behoorlijk populair. Op basis van de voorafgaande percentages bedroeg de score hier 39,8%. Ik vermoed dat zij denken dat het diepte-

punt wel achter ons ligt, terwijl zij tegelijkertijd denken dat het nog wat meer zal aantrekken. Als u heeft meegeerekend, weet u dat punt 5 slechts 0,2% trok. Namelijk één deelnemer. En dat was ik. Voor mij geheel onverwacht, verwekte dit grote hilariteit. Eerlijk gezegd was ik verbaasd dat ik de enige was. Flören had de tegenwoordigheid van geest om te vragen welk beroep ik uitoefen. Zoals u weet, moest mijn antwoord geheel waarheidsgetrouw eenvoudig zijn: waardebepaler. Opnieuw zo mogelijk nog grotere hilariteit. En ik des te meer verrast. Als ik zou hebben gezegd dat ik waarzegger was, had het overige publiek niet vrolijker kunnen reageren. Vanzelfsprekend heeft dit mij aan het denken gezet. Je zult maar de enige zijn die in de pas loopt. Volgens mij begrijp ik best hoe de anderen tot hun antwoord zijn gekomen. En het zij toegegeven, dat de vraagstelling uiterst suggestief is. En ik concludeer dat de anderen aardige mensen zijn die gewoon 'meedoen' met de onderliggende vraag: 'Wat denk je, hebben we het dieptepunt al gehad of moet dat nog komen?' Ook op die vraag zou ik niet anders antwoorden dan ik al deed: ik weet het niet. En bij alle andere punten doe ik alsof ik het wél weet, of daar ten minste een vermoeden of een verwachting bij heb.

Bij de grafiek heb ik een paar technische moeilijkheden voor een goed antwoord: er staan geen assen bij. Het hele ding is ordinaal. En er staat geen dimensie bij. Wat is dat nou, de economie? Dus het is een onleesbare grafiek. Punt 5 suggereert dat we op de top van de economie zouden zijn aangeland. In werkelijkheid laat punt 5 alleen maar zien dat er een dip was waarvan we de relatieve omvang en de tijdsuur niet kunnen zien, gemeten in een onbekende dimensie. In die omstandigheden zijn er twee mogelijkheden. Ofwel je geeft geen – op zich onmogelijk – antwoord. Of je bent net zo aardig als de anderen en je kiest voor punt 5.

Wat zal het worden? Er is genoeg beroerd nieuws. Maar we laten ons niet teneerslaan. Daardoor gaat het vast wel goed. Dat is de kracht van het Midden- en kleinbedrijf: de motor van de economie. En u zit achter het stuur. U heeft dat zelf in de hand. **An**

Joost Groeneveld RA RV, directeur Wingman Business Valuators BV, Breda